

Usmernenie na vypracovanie projektu ochrany chráneného stromu podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“)

Titulná strana

Na titulnej strane projektu ochrany chráneného stromu (ďalej len „PO CHS“) sa doplní štandardizovaný názov chráneného stromu, vloží sa fotografia chráneného stromu/skupiny/stromoradia, uvedú sa informácie o spracovateľovi PO CHS, titul, meno, priezvisko, organizačný útvar ŠOP SR, miesto a rok vypracovania.

1/ ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1. Názov chráneného stromu

Uvedie sa štandardizovaný názov chráneného stromu.

Kontakt na názvoslovnú komisiu, ktorá štandardizuje názvy chránených stromov: Názvoslovná komisia ÚGKK, Geodetický a kartografický ústav Bratislava, Chlumeckého 4, 927 45 Bratislava (eva.miklusova@skgeodesy.sk). K žiadosti o štandardizáciu názvu CHS sa prikladá projekt ochrany chráneného stromu, vrátane súradníc polohy a mapových príloh projektu. Zabezpečuje spracovateľ projektu ochrany.

1.2. Druh a parametre chráneného stromu

Doplnia sa požadované údaje a hodnoty dendrometrických parametrov stromu, nasledovne:

poradové číslo stromu – zachováva sa jeho príslušnosť ku konkrétnemu stromu vo všetkých kapitolách projektu,

druh stromu – uvedie sa slovenské a vedecké meno druhu aj s uvedením autora, napríklad lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos Scop.*); ak sú známe, uvedú sa aj nižšie systematické jednotky,

obvod kmeňa (cm) – meria sa vo výške 130 cm nad zemou s presnosťou na celé centimetre (napríklad 638); ak nie je možné merať v uvedenej výške, obvod sa zmeria v inej relevantnej výške, ktorej údaj sa tiež uvedie v tabuľke (napríklad 462 vo výške 115 cm); pri viackmenných chránených stromoch sa obvody uvádzajú vedľa seba oddelené lomkou, napríklad 258/320/450. Odporúča sa nezameniteľne vyznačiť a fixovať meracie značky pre budúce meranie obvodu kmeňa stromu,

výška stromu (m) – uvedie sa **meraná** výška s presnosťou na celé metre (napríklad 15),

priemer koruny stromu (m) – uvádza sa **meraný** priemer s presnosťou na celé metre, napríklad 28 (priemer koruny sa meria v dvoch na seba kolmých smeroch a do projektu ochrany sa uvedie priemer s vyššou hodnotou);

Poznámka: hodnota parametra je v prípade ochranného pásma vyhlasovaného podľa § 49 ods. 6 zákona vstupným údajom pre grafické zobrazenie ochranného pásma v GIS vrstve chránených stromov a ktorá je v mapovom zobrazení vystavená na webovom informačnom sídle ŠOP SR a je prílohou vyhlášky okresného úradu, ktorou sa vyhlasujú chránené stromy; veľkosť a tvar ochranného pásma vyhlasovaného podľa § 49 ods. 5 zákona sa rovnako po aktualizácii GIS vrstvy CHS preniesie do vyššie uvedeného mapového výstupu),

vek (roky) – uvádza sa buď reálny vek, ak je známy, alebo vek odhadovaný; v prípade reálneho (skutočného) veku v príslušnej bunke tabuľky pri hodnote veku sa uvedie skratka **RV**, napríklad: 258 RV, v takom prípade v kapitole 1.6. *Odôvodnenie ochrany* sa uvedú fakty, ktoré reálny vek dokladujú. Hodnoty veku bez skratky RV sa budú považovať za odhadovaný vek.

1.3. Zdravotný stav chráneného stromu

Pre každý strom samostatne podľa poradového čísla stromu sa uvedie hodnotenie zdravotného stavu (viditeľné defekty a poškodenia vegetačných orgánov stromu – koreňových nábehov, kmeňa, koruny, asimilačných orgánov). Odporúča sa tiež hodnotiť negatívne vplyvy blízkeho okolia na strom – najmä postavenie stromu voči budovám alebo komunikáciám a iným inžinierskym stavbám.

1.4. Lokalizácia chráneného stromu

Doplňa sa názvy uvedených administratívnych jednotiek, v ktorých sa chránený strom nachádza, popisne sa uvedie podrobná lokalizácia miesta výskytu chráneného stromu, uvedú sa súradnice polohy stromu zo zamerania GPS.

1.5. Vymedzenie ochranného pásma

Ochranné pásmo chráneného stromu sa vymedzuje podľa potreby ochrany stromu. Vymedzenie ochranného pásma podľa § 49 ods. 5 zákona sa odporúča navrhovať efektívne a tak, aby bolo jednoznačne identifikovateľné v teréne, najvhodnejšie v jednoduchých geometrických tvaroch. Identifikácia v teréne je potrebná nielen pre zložky ochrany prírody, ale aj vlastníka, správcu, nájomcu pozemku na ktorom sa strom nachádza a tiež pre orgány činné v trestnom konaní. Najvhodnejšie je vymedzenie ochranného pásma kruhového, prípadne štvorcového alebo obdĺžnikového tvaru. V prípade ochranného pásma nepravidelného tvaru sa ochranné pásmo musí geodetický zamerať a v teréne sa musia stabilizovať lomové body. Príklady na vymedzenie OP: 1/kruhového tvaru (Ochranným pásmom je územie v okruhu 15 m od kmeňa chráneného stromu/stromov), 2/tvaru štvorca (Ochranným pásmom je územie v tvare štvorca s rozmermi 30x30m s chráneným stromom/stromami v jeho geometrickom strede), 3/ tvaru obdĺžnika (Ochranným pásmom je územie v tvare obdĺžnika s rozmermi 20x50 m s chráneným stromom /stromami v jeho geometrickom strede a dlhšou stranou po spádnici/vrstevnici). Ideálne je keď ochranné pásmo stromov v skupine/stromoradi sa navrhuje a vymedzuje rovnakým tvarom a veľkosťou pre každý strom. V opačnom prípade sa ochranné pásmo vymedzuje aj s doplnením poradového čísla chráneného stromu v dotknutej časti PO CHS.

Vymedzenie ochranného pásma podľa § 49 ods. 5 zákona

Podľa lokalizácie stromu a požiadaviek na zabezpečenie jeho ochrany sa slovne vymedzí tvar a veľkosť ochranného pásma chráneného stromu.

Vymedzenie ochranného pásma podľa § 49 ods. 6 zákona

Uvedie sa ustanovenie § 49 ods. 6 zákona: „Ochranným pásmom podľa § 49 ods. 6 zákona je územie okolo chráneného stromu v plošnom priemete jeho koruny, ktorý je zväčšený o jeden a pol metra, najmenej však v okruhu 10 m od kmeňa stromu“.

1.6. Odôvodnenie ochrany

Uvedie a stručne sa popíše kultúrny, vedecký, ekologický, krajinotvorný alebo estetický význam chráneného stromu, skupiny alebo stromoradia. Hodnotenie významu sa vykoná aj z regionálneho alebo národného hľadiska. Uvedú sa aj fakty, dokladujúce reálny vek stromu.

1.7. Podmienky ochrany

Odporúča sa uviesť dotknuté ustanovenia zákona k podmienkam ochrany chráneného stromu a ochranného pásma chráneného stromu v rozsahu, ako je uvedené v metodickom návrhu PO CHS s tým, že v časti *ochranné pásmo* sa uvedie/vyberie aktuálny odsek k §49 zákona, podľa ktorého sa OP vymedzuje.

1.8. Stav podľa katastra nehnuteľností

Samostatne pre každý chránený strom sa podľa poradového čísla stromu uvedú požadované údaje, ktoré sa prevezmú z registra „C“ katastra nehnuteľností (C-KN). V stĺpci pre ochranné pásmo sa k číslu parcely C-KN uvedie aj slovo časť, napríklad 3221/2 – časť. Ak sú dotknuté viaceré parcely uvedú sa v jednej bunke za sebou a oddelia sa čiarkou (napríklad 3221/2 – časť, 3221/3-časť). Stav katastra nehnuteľností sa uvedie aktuálny v tvare DD.MM.RRRR.

1.9. Vlastnícke vzťahy

Pre účely vydania vyhlášky sa uvádza číslo parcely C-KN. Súčasne sa uvedie príslušné katastrálne územie, vlastník pozemku a číslo listu vlastníctva. Druh pozemku sa uvedie v súlade s prílohou č. 1 k vyhláške č. 461/2009 Z.z. ktorou sa vykonáva zákon NR SR č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov. Evidovaným druhom pozemku sú: orná pôda, chmeľnica, vinica, záhrada, ovocný sad, trvalý trávnatý porast, lesný pozemok, vodná plocha, zastavaná plocha a nádvorie, ostatná plocha. Ak je to relevantné, uvedie sa aj správca alebo nájomca pozemku. Číslo parcely E-KN sa uvedie len v tom prípade, ak list vlastníctva pre parcelu C-KN nebol založený. V opačnom prípade sa v príslušnej bunke tabuľky E-KN uvedie 0 (nula).

1.10. Dokumentácia

Uvedie sa citácia odbornej a inej literatúry, ako aj ostatná dokumentácia, vrátane dokumentácie ochrany prírody, súvisiaca s navrhovaným chráneným stromom a jeho ochranou a tiež iné použité podklady.

1.11. Stav podľa Programu starostlivosti o les (PSL)

Údaje požadované v tabuľke sa uvedú v prípade, ak sa chránený strom a jeho ochranné pásmo nachádzajú na lesnom pozemku. Označením lesného pozemku môže byť číslo lesného porastu (JPRL) alebo číslo iného druhu lesného pozemku podľa využívania. V prípade potreby sa pod tabuľkou na vysvetlenie uvedie slovný komentár.

Informácie o spracovateľovi projektu ochrany

Uvedie sa titul, meno, priezvisko, organizačný útvar ŠOP SR, miesto a dátum vypracovania PO CHS.

Riadky a tabuľky v PO CHS, ktoré sa pre ich konkrétnu neaktuálnosť nevypĺňajú, sa z priestorových dôvodov a celkovej prehľadnosti projektu **vymažú!**

2. PRÍLOHY PROJEKTU OCHRANY

2.1. Katastrálna mapa so zákresom lokalizácie stromu a jeho ochranného pásma

(vyhotoví sa podľa vzoru k PO CHS a kopírovacie práva sa uvedú podľa aktuálneho stavu)

2.2. Ortofotomapa so zákresom lokalizácie stromu a jeho ochranného pásma

(vyhotoví sa podľa vzoru k PO CHS a kopírovacie práva sa uvedú podľa aktuálneho stavu)

2.3. Aktuálny výpis z katastra nehnuteľností